

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Παιδαγωγικά θέματα

Δέν εἶναι ἀξιοπερίεργο τό ὅτι στέλνουμε τά παιδιά μας στό σχολεῖο νά μάθουν γράμματα καί τέχνες καί ἐξαντλοῦμε ὅλες μας τίς δυνατότητες γιά τήν ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ καί δέν ἐνδιαφερόμαστε νά τά ἀναθρέψουμε συγχρόνως καί σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ;

Ἐ λοιπόν νά ξέρετε ὅτι, ὅταν ἀνατρέφουμε τά παιδιά μας, ἔτσι ὥστε νά γίνουν, ἀνεδῆ, ἀκόλαστα, ἀπειθάρχητα, βάνουσα, τότε, ἐμεῖς πρῶτοι θά γευθοῦμε τούς καρπούς τῆς κακίας τους.

Ἄς προσέξουμε λοιπόν αὐτό τό θέμα κι ἄς ὑπακούσουμε σ' αὐτό πού μᾶς διδάσκει ὁ μακάριος Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ὁποῖος μᾶς συμβουλεύει νά ἀνατρέφουμε τά παιδιά μας καί νά τά παιδαγωγοῦμε, σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Νά τούς δίνουμε πάντα ἐμεῖς πρῶτοι τό καλό παράδειγμα καί νά τά συνηθίσουμε ἀπό μικρά στήν μελέτη τῶν θείων Γραφῶν.

Ἰωάν.Χρυσόστομος: P.G. 61,150, κ.εξ.

Μέχρι πότε θά εἴμαστε κάτω ἀπό τό σαρκικό φρόνημα; Μέχρι πότε θά σκύβουμε καί θά ἐπικεντρῶνουμε ὅλο τό ἐνδιαφέρον μας πάνω στά γήινα πράγματα;

Ἦταν πρόκειται, γιά τήν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς καί τήν παιδαγωγία τῶν παιδιῶν μας, ἄς παίρνουν ὅλα τά ἄλλα δεύτερη θέση καί σημασία.

Ἄν τό παιδί διδαχτεῖ ἀπό μικρό νά σκέπτεται μέ σωστό τρόπο, τότε ἔχει ἤδη ἀποκτήσει μεγάλο πλοῦτο καί δόξα.

Δέν θά ἔχει κατορθώσει τίποτα τό σπουδαῖο, ἂν ἔχεις μάθει τό παιδί σου κάποια τέχνη ἢ τήν ἀρχαία φιλοσοφία, μέ τήν ὁποῖα θά κερδίσει ἐνδεχομένως χρήματα. Τό σπουδαῖο θά εἶναι ἂν τό ἔχεις διδάξει τήν τέχνη νά περιφρονεῖ τά χρήματα. Ἄν θέλεις νά τό κάνεις πλούσιο, ἔτσι νά τό κάνεις. Γιατί πλούσιος δέν εἶναι ὅποιος ἔχει ἀνάγκη ἀπό πολλά χρήματα ἢ ἐκεῖνος πού ἔχει ὅλα τά ἀγαθά, ἀλλά ἐκεῖνος πού δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό τίποτα. Αὐτό νά

διδάξεις τό παιδί σου. Αυτό νά τοῦ μάθεις. Αὐτός εἶναι ὁ μεγαλύτερος πλούτος.

Μήν κοιτάζεις, πῶς θά τό κάνεις νά προκόψει -μέ τήν ἔννοια βέβαια, πού τό κοσμικό φρόνημα θεωρεῖ τήν προκοπή- γιατί ἔτσι θά τό καταστήσεις φιλόδοξο. Φρόντισε καλύτερα νά τοῦ μάθεις πῶς νά περιφρονεῖ, σέ τούτη ἐδῶ τή ζωή, τήν ἀνθρώπινη δόξα. Ἔτσι μπορεῖ νά γίνει καί πιό ἔνδοξος καί πιό σπουδαῖος.

Αὐτά εἶναι πράγματα, πού εἶναι εὐκόλα καί εἶναι δυνατόν νά γίνουν ἐξ ἴσου, καί ἀπό τόν πλούσιο καί ἀπό τό φτωχό. Αὐτά δέν τά διδάσκειται κανεῖς ἀπό δάσκαλο, οὔτε τοῦ τά μαθαίνει καμμιά τέχνη. Αὐτά εἶναι πράγματα πού τά μαθαίνει κανεῖς ζώντας σύμφωνα μέ τό νόμο τοῦ Θεοῦ.

Μήν φροντίζεις μόνο, νά ζήσει τό παιδί σου πολλά χρόνια ἐδῶ στή γῆ. Φρόντισε νά ἀξιωθεῖ νά ζήσει τήν ἀτέλειωτη καί αἰώνια ζωή.

Ἰωάν.Χρυσόστομος: P.G. 61,150, κ.εξ.

Θέλεις νά ἀφήσεις ἀνθρωπέ μου, πλούτο στό παιδί σου; Δίδαξέ το νά εἶναι τίμιο. Γιατί ἔτσι θά μπορέσει νά διαφυλάξει τόν πλούτο του. Ἔτσι, ἀκόμα κι ἂν δέν ἀποκτήσει ἄλλα κτήματα, τουλάχιστον δέν θά σκορπίσει ὅσα ἔχει.

Ἄν ὅμως τό παιδί σου εἶναι πονηρό, τότε δέν θά τό ἀφήσεις φύλακα τοῦ πλούτου σου, ἀλλά θά τό κάνεις χειρότερο κι ἀπό τόν τελευταῖο φτωχό τῆς γῆς.

Γιά ὅσους δέν ἔχουν ἀναθρέψει σωστά τά παιδιά τους, εἶναι γι' αὐτά προτιμότερη, ἀπό τόν πλούτο, ἡ τέλεια φτώχεια. Γιατί ἡ φτώχεια θά τά διατηρήσει στήν ἀρετή, ἀκόμα καί παρά τή θέλησή τους, ἐνῶ ὁ πλούτος δέν θά τά ἀφήσει στόν ἴσιο δρόμο, ἀκόμα κι ἂν τά ἴδια τό θέλουν. Ἡ πλούσια ζωή θά τά παρασύρει στό κακό, θά τά καταστρέψει καί θά τά ὀδηγήσει σέ ἀμέτρητα δεινά.

Ἰωάν.Χρυσόστομος: P.G. 61, 546 κ.εξ.

Πές μου ἀνθρωπέ μου, ἂν ἔβλεπες τό παιδί σου νά λειώνει ἀπό τήν πείνα, θά τό ἄντεχε ἡ ψυχή σου καί θά ἀγνοοῦσες τήν κατάστασή του; Δέν θά ἔτρεχες νά κάνεις ὅ,τι περνάει ἀπό τό χέρι σου, γιά νά τό χορτάσεις καί νά τό ἀναπαύσεις;

Ἔλοιπόν, ἂν ἔλειωνε τό παιδί σου ἀπό τήν πείνα καί τήν ἔλλειψη τῆς ὑλικῆς

τροφής, δέν θά τό παράβλεpes. Τώρα, πού καταστρέφεται από τήν ἔλλειψη τῆς διδασκαλίας τῶν θείων Γραφῶν, τό σηκώνει ἡ ψυχὴ σου καί τό προσπερνᾷς ἀπαρατήρητο;

Πές μου, ἀξίζει τέτοιος πού εἶσαι, νά ὀνομάζεσαι πατέρας;

Αὐτὴ ἡ πείνα εἶναι φοβερώτερη ἀπὸ τήν ἔλλειψη τῆς τροφῆς, ἐφόσον καταλήγει στὸν μεγαλύτερο, τὸν πνευματικὸ θάνατο. Γι' αὐτό πρέπει νά ἐνδιαφερόμαστε, περισσότερο γι' αὐτὴν καί νά τήν ἀντιμετωπίζουμε πιό ἄμεσα. Ὁ ἀπ. Παῦλος λέει: *Νά μεγαλώνετε τὰ παιδιά σας, νοθετώντας καί παιδαγωγώντας τα, μέ τό νόμο τοῦ Θεοῦ* (Ἐφ. 6, 4). Αὐτὴ εἶναι ἡ πιό καλή πατρική φροντίδα. Αὐτὴ εἶναι ἡ πιό γνήσια πατρική κηδεμονία.

Ἔτσι ἐγὼ κατανοῶ τήν πατρική σχέση μέ τό παιδί, ὅταν δηλαδή ὁ πατέρας φροντίζει περισσότερο ἀπὸ τήν ὑλική, τήν πνευματική τροφή τοῦ παιδιοῦ του.

Ἰωάν.Χρυσόστομος: P.G. 51, 100 - 101

Ἄν πρόκειται νά μᾶς ζητηθοῦν εὐθύνες γιά τούς ἄλλους ἀνθρώπους -ἐφόσον μᾶς ἔχει πεί ὁ ἀπόστολος Παῦλος : κανένας νά μήν ζητάει τό δικό του, ἀλλά καθένας νά φροντίζει γιά τό συμφέρον τοῦ ἄλλου. (Α Κορ. 10, 24)- πόσο περισσότερο θά εἴμαστε ὑπόλογοι γιά τήν ἔλλειψη τῆς φροντίδα μας πρὸς τὰ παιδιά μας;

Θά μᾶς πεί ὁ Θεός: *Δέν τό ἔχες το παιδί κοντά σου ἀπό βρέφος; Δέν σέ ἔχω ὀρίσει δάσκαλό του, προστάτη, κηδεμόνα καί ὁδηγό του; Δέν τό εἶχα ἀφήσει ὀλοκληρωτικά στά χέρια σου;*

Σοῦ ἔχω δώσει ἐντολή, νά τό διαπλάσεις ἀπό πολύ μικρό καί νά τό παιδαγωγήσεις σωστά. Νομίζεις ὅτι θά βρεῖς ἔλεος, ἂν ἀδιαφορήσεις καί τό ἀφήσεις νά καθεῖ;

Τί ἔχεις νά ἀπαντήσεις πάνω σ' αὐτό ἄνθρωπέ μου;

Μήπως θά μοῦ πεις, ὅτι τώρα πού μεγάλωσε τό παιδί, εἶναι γιά μένα δύσκολο αὐτό τό ἔργο καί σκληρό; Αὐτό ἄνθρωπέ μου ἔπρεπε νά τό εἶχες ὑπολογίσει ἀπό τότε, πού τό παιδί ἦταν μικρό καί εὐπλαστο καί μπορούσε εὐκόλα νά ὑπακούει. Ἀπό τότε ἔπρεπε νά τό διαπαιδαγωγήσεις προσεκτικά καί νά τό συνηθίσεις νά κινεῖται καί νά σκέπτεται σωστά. Ἀπό τότε ἔπρεπε νά τό διορθώνεις καί νά κόβεις τίς ἀδυναμίες του. Τότε πού ἡ ἡλικία ἦταν ἀκόμα τρυφερή καί ὅλα ἦταν πιό εὐκόλα. Τότε ἔπρεπε νά εἶχες ξερριζώσει τὰ ἀγκάθια.

Ἄν δέν τὰ παραμελοῦσες τότε πού ἀναπτύσσονταν τὰ πάθη, δέν θά εἶχαν τώρα ριζώσει καί δέν θά ἦσαν σήμερα δυσκολοθεράπευτα. Γι' αὐτό ἀκριβῶς μᾶς παραγγέλει ἡ Ἁγ. Γραφή καί μᾶς λέει: *Κάνε τό παιδί σου, νά σκύψει τό κεφάλι, ἀπό τή μικρή του κιόλας ἡλικία , τότε πού εἶναι πιό εὐκόλη ἡ διαπαιδαγωγήσή του* (Σοφ. Σειρ. 7, 23).

Ἰωάν.Χρυσόστομος: P.G. 51, 327 κ.έξ.

[[Προηγούμενη Σελίδα](#)] [[Πατέρων λόγος](#)] [[Αρχή](#)]